

MOTERIS
PRIE ISTORIJOS
ŠALTINIŲ

J. Valente

MOTERIS PRIE ISTORIJOS ŠALTINIO

Mokslinių straipsnių rinkinys,
skirtas profesorės Irenos Valikonytės
75 metų jubiliejui

Sudarė Eugenijus Saviščevas

Bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos integralios bibliotekų informacinės sistemos (LIBIS) portale *ibiblioteka.lt*

ISBN 978-609-07-1033-3 (spausdinta knyga)

ISBN 978-609-07-1034-0 (skaitmeninis PDF)

Published by Vilnius University Press. This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution Licence, which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original author and source are credited.

© Eugenijus Saviščevas, sudarymas, 2024

© Darius Baronas, Karolis Čižauskas, Artūras Dubonis, Łukasz Gołaszewski, Inga Ilarienė, Martynas Jakulis, Liudas Jovaiša, Andrius Jurkevičius, Mindaugas Klovas, Vita Malašinskienė, Eugenijus Saviščevas, Adam Stankevič, Natalia Starzenko, Rimvydas Petrauskas, Antanas Petrilionis, Volodymyr Polishchuk, Antoni K. Urmański, Jonas Drungilas, Sławomir Godek, 2024

© Vilniaus universitetas, 2024

TURINYS

Pratarmė kaip padėka	9
Moteris prie istorijos šaltinio	10
PROFESORĖS EMERITĖS IRENOS VALIKONYTĖS POKALBIS SU EUGENIJUMI SAVIŠČEVU	

STRAIPSNIAI

RIMVYDAS PETRAUSKAS

Žmonos, dukterys ir seserys: kilmingos moterys Viduramžių Lietuvoje (XIII–XV amžiai)	48
---	----

DARIUS BARONAS

Gedimino laišakai ir pirmosios dominikonų bažnyčios Vilniuje problema	64
--	----

ANTANAS PETRILIONIS

„Pagal karo teisę ir papročius“: sutartys ir <i>karo</i> belaisviai XIV–XV amžiuose	82
--	----

VOLODYMYR POLISHCHUK

Prawo jako dar i dar wzajemny monarchy w Wielkim Księstwie Litewskim (na przykładzie przywileju ogólnoziemskiego z 1447 r.)	97
--	----

ANDRIUS JURKEVIČIUS

Lietuvos didžiojo kunigaikščio Aleksandro Jogailaičio kanceliarijos rusėniški dokumentai paleografiniu aspektu	118
---	-----

EUGENIJUS SAVIŠČEVAS

Darbas, nesustodavęs net Viešpaties dieną. Zigmanto I darbadieniai Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės teisme 1506–1544 metais	143
---	-----

KAROLIS ČIŽAUSKAS

Pirmojo Lietuvos Statuto kūnai	169
--------------------------------------	-----

INGA ILARIENĖ

Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės viešieji notarai XVI amžiaus kryžkelėse: nuo 1512 metų Europos notariato nuostatų iki Antrojo Lietuvos Statuto	191
--	-----

ARTŪRAS DUBONIS	
Kelios pastabos iš valdovo kanceliarijos darbo praktikų jos laikino valdytojo Ivano Hornostajaus laikais 1540–1546 metais (Lietuvos Metrikos knygų Nr. 24, 28 ir 231 (12-osios TBK) duomenimis)	215
MINDAUGAS KLOVAS, ANTONI K. URMAŃSKI	
Vilniaus teisminė autonomija ir 1566 m. sausio 16 d. Žygimanto Augusto privilegija – savivaldos teisių garantas teismo reformos metu	232
VITA MALAŠINSKIENĖ	
Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės raštininkų karjera ir ją lėmę veiksniai 1566–1623 metų Lietuvos Metrikos duomenimis	247
ŁUKASZ GOŁASZEWSKI	
Siedem dokumentów i listów Mikołaja Krzysztofa „Sierotki” i Albrychta Władysława Radziwiłłów z końca XVI i początku XVII wieku dotyczących dziesięcin i innych świadczeń dla kościoła w Czernawczycach i prepozytury Św. Barbary w Brześciu	264
NATALIA STARCZENKO	
Napisać przestępstwo lub odróżnić „sprawę kryminalną” od „krzywdy prostej” (Wołyń w ostatnim trzydziestoleciu XVI – na początku XVII wieku)	278
LIUDAS JOVAIŠA	
Žemaičių katedros kapitulos konstitucijos: raidė, dvasia, gyvenimas	302
MARTYNAS JAKULIS	
„Našlaičiams vaikams reikalinga pagalba“: pamestinukų žindyvės Vilniuje XVIII amžiaus antroje pusėje	356
ADAM STANKEVIČ	
Viešųjų baudmių taikymas vagims Vilniaus pilies teisme (XVIII amžiaus antroje pusėje)	375
JONAS DRUNGILAS	
Sutuoktinės giminės <i>fama</i> vyro heraldikoje: Mykolo Juozapo Gorskio ir Marijonos Reginos Vainaitės vedybų atvejis (XVIII amžiaus antra pusė)	396
SŁAWOMIR GODEK	
W obliczu kłeski Prus – o działaniach władz guberni litewskich na przełomie lat 1806–1807	425